

Traçat del Ferrocarril Manresa-Berga

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Terme municipal de Puig-reig
Emplaçament Tram entre cal Marçal i Puig-reig, paral·lel a la C-1411

Coordenades:

Latitud: 41.95915
Longitud: 1.88134
UTM Est (X): 407295
UTM Nord (Y): 4645846

Classificació

Número de fitxa 08175 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Puig-reig

Fitxes associades:

[Festa Major de Cal Marçal](#)

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
Data de registre de la fitxa: dl., 10/01/2011 - 01:00

Descripció

La construcció del tren fou una iniciativa dels fabricants cotoners de l'Alt Llobregat que volien enllaçar les seves fàbriques amb la línia de tren Manresa-Barcelona per optimitzar el transport de bales de cotó del port a les fàbriques i també una sortida més econòmica i ràpida per als seus productes ja manufacturats, i per això la línia discorre paral·lela al riu i les estacions s'ubiquen, a més dels pobles, al costat de les colònies. En el cas de Puig-reig, l'estació es va construir davant la colònia Pons, un xic allunyada del nucli urbà com hauria estat lògic ja que la línia travessava el poble pel bell mig. A més d'aquesta estació també es conserva la de Cal Vidal.

A partir de 1904, el ferrocarril Manresa-Cal Rosal es connectava amb el carrilet que Baixava de Guardiola de Berguedà, fet que permetia una sortida als lignits de les mines de l'Alt Berguedà, que també s'aprofitaven a les colònies tèxtils com a font d'energia quan el Llobregat no tenia cabal suficient per a produir l'energia necessària.

Observacions:

Forces trams de l'antic camí s'han perdut fruit de les successives ampliacions de la carretera C.1411; en alguns punts la traça s'ha adaptat com a camí de vianants, concretament el tram que uneix cal Marçal amb l'estació de Puig-reig.

Història

Oficialment el "Tranvia o ferrocarril económico de Manresa a Berga", començà a veure la llum quan el seu projecte, plantejat des de feia temps, va ser presentat per a la seva aprovació a Corts el 1879. Dos anys més tard, concretament el 7 de Maig del 1881, s'atorgava a la Companyia abans esmentada, la concessió de la línia per un període de 60 anys.

a Companyia General dels Ferrocarrils Catalans (CGFC) es va fundar el 4 de juliol de 1919 per a integrar tres empreses que explotaven diferents línies: Camins de Ferro del Nord-Est d'Espanya (entre Martorell i Barcelona); Ferrocarril Central Català (entre Martorell i Igualada); i Tramvia o Ferrocarril Econòmic de Manresa a Berga (entre Manresa, Berga i Guardiola de Berguedà).

El 17 de maig de 1946 caducà la concessió de la línia Manresa-Olvan, que passà a ser explotada per la "Jefatura de Explotación de Ferrocarriles por el Estado". El tram Olvan-Guardiola, però, per ser de concessió posterior, continuava propietat de la companyia. Precisament per aquest fet, per la dificultat que suposava l'explotació de la línia en sectors de diferent propietat, l'octubre de 1961 l'estat nomenà a Ferrocarrils Catalanes com a administradors per mitjà d'un conveni. El 1955 la competència amb el transport per carretera ja començava a notar-se. El tren feia 2 viatges diaris de pujada i dos de baixada (fins a Guardiola únicament), mentre que l'autocar en feia 10.

El 2 de Maig de 1972 s'aixecà la línia Olvan-Guardiola. L'1 de juliol de 1973 es feia el mateix entre Balsareny i Olvan. Més tard, degut a la unió subterrània dels pous de Balsareny i Sallent es suprimí el tram entre les dues poblacions. Al terme municipal de Puig-reig el tren feia parada a: el baixador de l'Ametlla, l'estació de Cal Vidal, a l'estació de Puig-Reig, al baixador de Puig-Reig i al de Cal Prat.

Bibliografia

SALMERON BOSCH, Carles (1987): Els Ferrocarrils Catalans, volum 2, Editorial Terminus
SERRA, R. (2005). El tren de Manresa a Guardiola, Manresa, Ed. Zenobita/Consorci Ruta Minera/
Diputació de Barcelona

